

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

CatSalut

Servei Català
de la Salut

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

25
ANYS
LOSC

- 1. Per què una nova Carta?**
- 2. Principis orientadors**
- 3. Entitats que han realitzat l'actualització**
- 4. Grans dades del procés de l'actualització de la Carta**
- 5. Resultats de l'actualització de la Carta**
  - 5.1 Eixos el preàmbul**
  - 5.2 Resum del contingut i principals innovacions**
- 6. Material de suport**

1. Per què una nova Carta?

Pla de Salut 2011-2015

Línia d'actuació 5. Major enfocament cap als pacients i les famílies

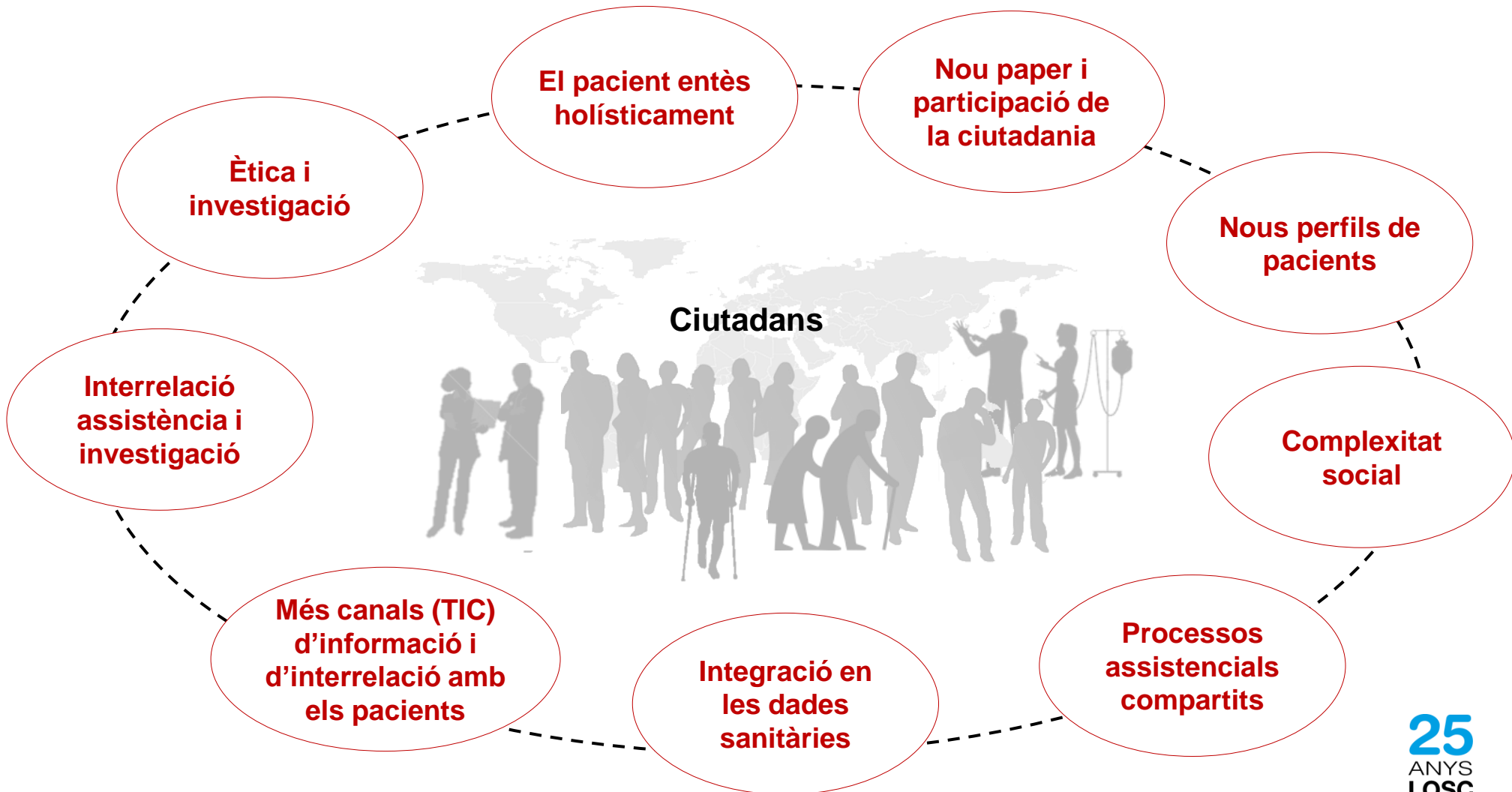
5.1. Millorar el coneixement dels ciutadans sobre el Sistema Integrat d'Utilització Pública i les prestacions que cobreix el **CatSalut** com a asseguradora

Principis

- ❑ Major proactivitat del CatSalut per desenvolupar la relació amb els usuaris i les famílies
- ❑ Increment de la transparència en els compromisos i serveis
- ❑ Reforçament de la responsabilització de la ciutadania
- ❑ Assegurament de la sostenibilitat del sistema sanitari

1. Per què una nova Carta?

Canvis en l'entorn: complexitat social, informativa i d'apoderament de les persones

2. Principis orientadors

Principis orientadors que han regit l'actualització:

❑ Vigència en el temps:

- Aplicació d'**innovacions assistencials**
- Incorporació d'**experimentacions clíniques** i innovació biomèdica i la seva interrelació amb el procés assistencial
- Adopció d'innovacions en les **TIC** i la relació pacient-professional mitjançant nous dispositius mòbils

❑ Centralitat i coresponsabilitat de la persona en el procés assistencial :

- **Pacient expert** i la seva vinculació en la promoció i protecció de la pròpia salut
- **Presa de decisions** compartides basada en la llibertat i autonomia de la persona
- **Sostenibilitat** del sistema sanitari en el que la persona és coresponsable de fer un ús correcte i adequat del sistema de salut
- **Educació en salut**

❑ Compromís cívic: equilibri qualitatiu entre drets i deures

3. Entitats que han realitzat l'actualització

Consell Consultiu de
Pacients
de Catalunya

4. Grans dades del procés de l'actualització de la Carta

1 Recerca i documentació

- Anàlisi comparativa de documentació. Estudi realitzat per la **Universitat Miguel Hernández d'Elx (330 documents)**
- Recerca i anàlisi marc normatiu i legal i bibliografia de referència (més **40 documents**)

2 Participants

- Més de **78 participants**
- Representants de més de **20 institucions diferents**, representants de tots els agents d'interès del sistema de salut

3 Procés d'elaboració

- Creació de **9 grups de treball**
- Realització de **21 sessions de treball**
- Document en construcció
  - Creació de **56 esborranys**

4

Accions de comunicació

- Creació d'un espai de col·laboració en línia:
  - **7 debats oberts**
  - **5 repositoris de documentació**
- Més de **490 correus electrònics enviats**
- Més de **1399 correus electrònics rebuts**

5

Procés de seguiment

- Realització de **7 reunions de seguiment** de l'equip impulsor per analitzar l'evolució de cada grup i redefinir les línies d'actuació, si s'escau

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.1 Eixos el preàmbul (1/2)

Què és la Carta?

- **La Carta 2015 és:**
  - Contracte social entre les persones i el sistema: marc de relació en el que es defineix què esperen les persones del sistema sanitari i com aquests es comprometen com a agents actius i centrals d'aquest
  - Ha de tenir vigència al llarg termini i independència del context polític i econòmic
- **La Carta 2015 no és:**
  - Codi deontològic
  - Codi ètic
  - Marc de referència normatiu

Per què actualitzar la Carta?

- **L'actualització de la Carta 2002 dona resposta a:**
  - Nou paradigma social marcat pel paper cada vegada més actiu de les persones
  - Nou paradigma tecnològic que facilita nous models d'interrelació en la societat del coneixement
  - Ciutadans com a element central de la salut i l'atenció sanitària
  - Coresponsabilitat entre els agents prestadors de serveis, professionals i persones usuàries
  - Transparència
  - Confiança
  - Empoderament de les persones i la participació activa en la seva salut

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.1 Eixos el preàmbul (2/2)

**Com s'ha
elaborat
l'actualització
de la Carta?**

- **Anàlisi comparativa** de diferents Cartes internacionals
- **Anàlisi** de les principals *novetats legislatives i normatives*
- **Procés participatiu** que ha permès recollir i consensuar les aportacions dels diversos sectors i col·lectius representants del sistema sanitari

**Principis
orientadors de
la Carta**

- **Dignitat de la persona**
- **Llibertat i autonomia en la presa de decisions**
- **Igualtat de les persones**
- **Accés a la informació i el coneixement en salut**
- **Compromís cívic**

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

**1. EQUITAT I
NO-DISCRIMINACIÓ
DE LES PERSONES**

Resum del contingut

Tenim dret a...

Rebre una atenció sanitària equitativa, sense discriminació, que protegeixi les situacions de vulnerabilitat i amb un tracte respectuós.

I tenim el deure de...

Respectar i no discriminar els professionals, i també les altres persones usuàries del sistema sanitari.

Principals innovacions

- **Incorporació del dret a rebre un tracte respectuós**
- **Incorporació de deures relacionats amb la no-discriminació vers els professionals i altres persones.**

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum del contingut
<p>Tenim dret a...   Disposar de seguretat ambiental i alimentària a l'entorn on vivim i rebre una educació en salut que ens permeti adoptar les mesures necessàries per protegir i promoure la salut individual i col·lectiva.</p> <p>I tenim el deure de...   Contribuir a la cura i la millora del nostre entorn, vetllar per la nostra salut i la de les persones que estan sota la nostra responsabilitat, evitar riscos per a la salut d'altres persones i fer un bon ús de les mesures preventives.</p>
Principals innovacions
<ul style="list-style-type: none"> • Incorporació del dret a rebre una educació en salut que permeti tenir cura tant de la pròpia salut com d'altres persones. • Deure de no posar en risc a terceres persones derivades de la no adopció de mesures preventives. • Deure de realitzar un bon ús de les mesures preventives com a element de sostenibilitat.

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum del contingut

Tenim dret a...

Accedir als serveis i les prestacions sanitàries públiques en un temps adequat d'acord amb criteris clínics, obtenir informació sobre les prestacions del procés d'atenció, escollir professionals i centres sanitaris en l'atenció primària, disposar d'informació sobre els temps d'espera i accedir a una segona opinió en casos d'especial transcendència.

I tenim el deure de...

Utilitzar de manera responsable les instal·lacions i els serveis sanitaris, així com respectar els horaris programats i les normes dels centres on ens atenen.

Principals innovacions

- Incorporació del dret a obtenir informació sobre **temps d'espera** a l'atenció sanitària incloent les llistes esperes per intervencions quirúrgiques, urgències...
- Introducció de deures específics orientats a **la coresponsabilització per garantir la sostenibilitat del sistema sanitari** (Respectar horaris, notificar impossibilitat d'assistir a una cita, informar el responsable de l'atenció sanitària quan aquesta és diferent a l'asseguradora pública).

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum del contingut

Tenim dret a...

Preservar la nostra privacitat i intimitat en l'atenció, la confidencialitat de la informació i la nostra llibertat ideològica i religiosa.

I tenim el deure de...

Respectar la intimitat i la confidencialitat de les altres persones i la seva llibertat ideològica i religiosa.

Principals innovacions

- Orientació a **tots els nivells assistencials incloent el domiciliari.**
- Incorporació del deure de **respectar la intimitat i la confidencialitat de terceres persones** incloent també mitjans de gravació i reproducció.

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum del contingut

Tenim dret a...

Disposar de tota la informació i el suport necessaris per garantir la dignitat i l'autonomia en la presa de decisions respecte del procés d'atenció, per planificar les decisions anticipades i per poder viure el procés de final de vida d'acord amb el nostre concepte de dignitat.

I tenim el deure de...

Coresponsabilitzar-nos del nostre procés assistencial i del d'aquelles persones que representem legalment, consensuant les decisions en cas de discrepàncies.

Principals innovacions

- **Introducció del dret a la planificació de les decisions anticipades** com a eina principal en el procés de presa de decisions compartides i que siguin respectades durant el seu procés assistencial.
- Incorporació de **drets del menor en la presa de decisions** del seu procés d'atenció sanitària.
- **Modificació del dret de viure** el procés de final de vida. Incorpora la **possibilitat de manifestar de manera explícita el desig de morir** i de rebre una resposta proporcionada a la intensitat del seu patiment.
- Inclusió del **deure de consensuar entre dos o més representants legals** d'una persona davant de les actuacions sanitàries.

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum contingut

Tenim dret a...

Disposar de la nostra informació sanitària de manera integrada, completa i segura.

Rebre assessorament i recomanacions sobre la informació sanitària disponible a la xarxa.

I tenim el deure de...

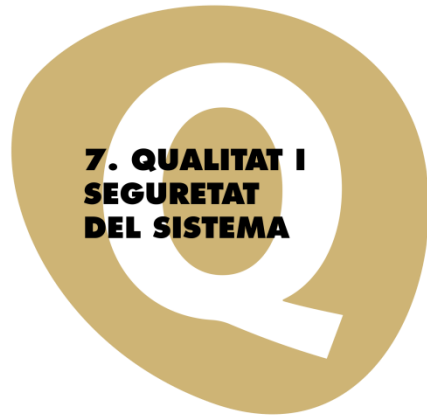
Facilitar informació veraç sobre les nostres dades i fer un ús responsable de les noves tecnologies en relació amb la salut i el sistema sanitari.

Principals innovacions

- Incorporació específica del dret a la **titularitat de la informació sanitària**.
- Explicitació dels drets de les persones referents a la **gestió de les seves dades referents a l'atenció sanitària (ARCO)**.
- Introducció dels drets a la **seguretat de les dades de salut**.
- **Incorporació del dret a accedir al sistema sanitari de manera segura mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació**.
- Incorporació del dret a **rebre assessorament relatiu a la informació disponible a la xarxa**.
- **Incorporació de deures** relacionats amb un **ús responsable de les TIC**.
- **Incorporació del deure d'acreditar** i notificar **canvis en la representació legal d'altres persones**.

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum del contingut

Tenim dret a...

Rebre una atenció sanitària de qualitat que garanteixi la continuïtat assistencial i la seguretat clínica i personal, com també a conèixer els medicaments i productes del pla de medicació, les preparacions de teixits i mostres biològiques i el nivell de qualitat dels centres assistencials.

I tenim el deure de...

Facilitar l'actualització de dades de la història clínica i la correcta revisió del tractament, utilitzar correctament les prestacions i identificar-nos mitjançant la documentació requerida per garantir la nostra seguretat clínica.

Principals innovacions

- Incorporació de drets relatius a la **seguretat clínica**
- Incorporació **de deures** orientats a la seguretat i la qualitat (**comunicació de dades errònies, facilitar la revisió del tractament, compliment amb el pla de medicació, identificació personal**).

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum del contingut

Tenim dret a...

La confidencialitat de la informació del nostre genoma, gaudir dels avantatges derivats de les noves tecnologies genètiques i ser informats de les troballes inesperades derivades de proves genètiques.

No hi ha deures

Principals innovacions

- **Canvis en la redacció** per fer -la més entenedora i accessible.
- Incorporació del dret sobre les conseqüències de **troballes inesperades derivades d'una prova genètica.**

5. Resultats de l'actualització de la Carta

5.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum contingut

Tenim dret a...

Participar en projectes de recerca, no ser-ne exclosos, rebre'n la informació, donar-hi consentiment previ, així com a conèixer el retorn de les investigacions i les iniciatives d'innovació del procés assistencial.

I tenim el deure de...

Complir les responsabilitats acceptades que es deriven de la participació en un projecte de recerca.

Principals innovacions

- **Incorporació de dret a la no-exclusió a participar en recerca.**
- **Incorporació de drets específics per persones incapacitades per atorgar el seu consentiment.**
- **Incorporació del dret a conèixer el retorn** en les investigacions.
- **Incorporació dels drets relatius a la innovació en el procés assistencial.**
- **Inclusió de l'únic deure** de la persona que participa en recerca a **complir amb les responsabilitats acceptades** d'un projecte de recerca

7. Resultats de l'actualització de la Carta

7.2 Resum del contingut i principals innovacions

Resum contingut

Tenim dret a...

Expressar l'opinió sobre el sistema sanitari i participar-hi com a agents actius, tant en el marc assistencial com de la investigació.

I tenim el deure de...

Conèixer el sistema sanitari i estar-ne informats per exercir una participació responsable i amb representativitat col·lectiva.

Principals innovacions

- **Creació del nou àmbit de participació dels ciutadans**
- **Incorporació dels següents drets de participació:**
  - **Drets a expressar la seva opinió.**
  - **Dret a participar com a agent actiu** en el sistema sanitari.
  - **Dret a la participació** en l'àmbit de la investigació i la recerca com a agents actius.
- **Incorporació dels següents deures de participació:**
  - **Deure d'estar informat i de conèixer el sistema sanitari per a la participació responsable.**
  - **Deure d'exercir la representació col·lectiva.**

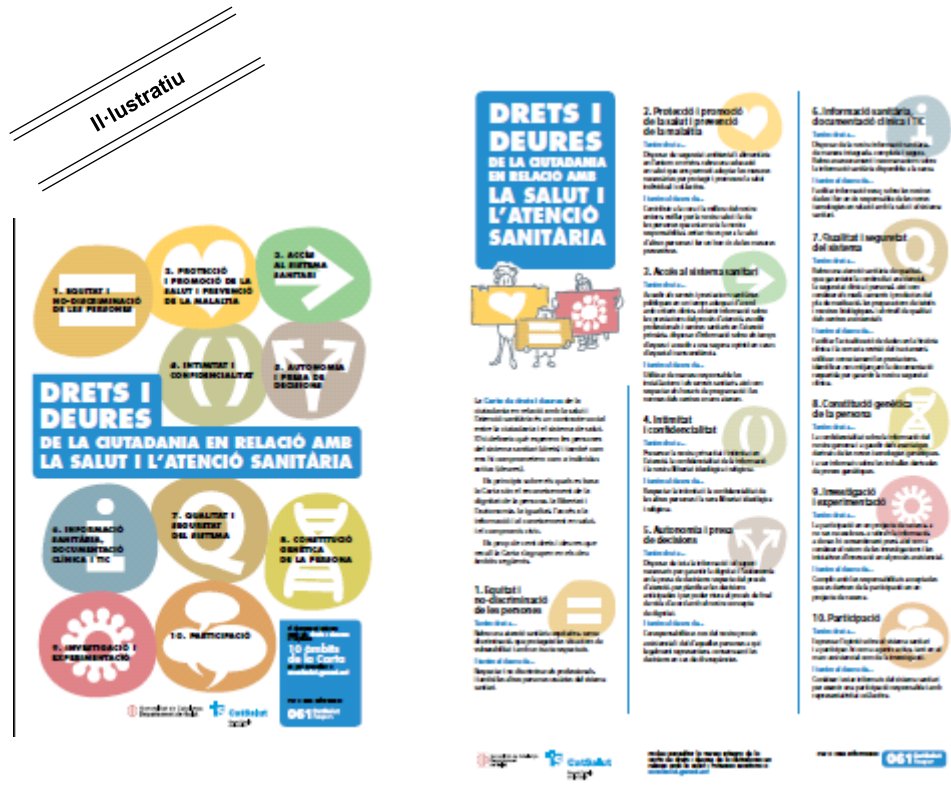
7. Resultats de l'actualització de la Carta

7.2 Resum del contingut i principals innovacions

Principals innovacions

- Drets:
  - A rebre educació en salut
  - A obtenir informació sobre temps d'espera en atenció sanitària
  - A la planificació de les decisions anticipades
  - A viure el procés de final de vida, d'acord amb el seu concepte de dignitat
  - A la seguretat de les dades relatives a la seva salut
  - A rebre una atenció que garanteixi la continuïtat assistencial
  - D'informació de la persona sotmesa a una prova genètica sobre les conseqüències de les troballes inesperades
  - A conèixer el retorn de les investigacions en les que ha participat
  - A participar com a agent actiu en el sistema sanitari
- Deures:
  - D'evitar riscos per a la salut d'altres persones que es poden derivar de la falta d'adopció de mesures preventives individuals
  - A respectar i mantenir la intimitat i la confidencialitat de terceres persones
  - Consensuar les decisions entre dos o més representants legals d'una persona, en cas de discrepància
  - Fer un ús responsable de les noves tecnologies en relació amb la salut i el sistema sanitari
  - D'informar del compliment o no del tractament proposat
  - D'exercir la representació col·lectiva en cas d'assumir-ne la seva representació

8. Material de suport

Proposta de documentació relativa a la Carta

- Carta de drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària (versió extensa)
- Versió díptic
- Versió pòster

<http://canalsalut.gencat.cat>